

LAMORAALSTRAAT 4

Algemeen

Lamoraalstraat 4 is het linker pand van twee middenstandswoningen onder één kap in eigen beheer gebouwd door aannemer A. Hoekmeijer (Baanstraat 4 Alkmaar). De panden zijn ontworpen door de Alkmaarse architect Laurens Groen in de stijl van de Amsterdamse School. De bouwvergunning werd 28-2-1922 aan Hoekmeijer verleend die aanvankelijk samenwerkte met J. Snijder. Hoekmeijer vraagt tevens een bouwpremie aan die wordt uitgekeerd ter bevordering van de particuliere bouwnijverheid. Deze bijdrage wordt berekend naar de oppervlakte van de begane grond en de verdieping. De stichtingskosten bedragen inclusief de grondbedragen F. 20.000= (F. 2000.= voor de grond afzonderlijk). De huur wordt op F. 900.= per jaar geschat. De hoofdinspecteur van de volksgezondheid wil 14-06-1922 nog wel het trasraam veranderd zien, dit moet 0.30 cm onder het maaiveld en 0.30 cm erboven komen.

De panden Lamoraalstraat 2 en 4 vormen een architecturale eenheid waarbij de voorkant uitbundiger met veel sierhoutwerk is vormgegeven en de achterzijde eenvoudig is uitgevoerd. Beide gevels zijn identiek ontworpen met beiden naast de voordeur rechts over twee verdiepingen een erker met afgeschuinde hoeken en ook de plattegronden zijn oorspronkelijk gelijk geweest.

In 1977 wordt dit pand op het riool aangesloten en in 1982/'83 wordt de woning verbeterd en wordt er een douche gerealiseerd. In 1987 wordt de keuken vergroot door de toenmalige eigenaar en verdwijnt de oude 4-ruits keukendeur, het flankerende zijraam met horizontale roede en de bijbehorende bovenlichten. De toen uitgebouwde keuken is inmiddels verlengd met een bijkeuken en schuur. In 1992 wordt de eigenaar subsidie verleend voor gevelrenovatie, waaronder inbegrepen hak- en voegwerk en reiniging.

Het pand heeft in het exterieur nog veel originele details waaronder de voordeur in de stijl van de Amsterdamse School. Aanwezig is nog de originele tuinmuur links naast de openslaande deuren.

Beschrijving

Een op een rechthoekig grondplan opgetrokken halfvrijstaand woonhuis met twee bouwlagen onder een mansarde kap waarvan de noklijn evenwijdig loopt met de weg en dat gedekt is met gesmoorde blauwgrijze tuile du Nord en bolle nokvorsten en keperpannen. De schilden zijn onderaan flauw geknikt en de ruime overstek is voorzien van een bakgoot met rechte gootlijst. De deurpartij is gedekt met een staande strekkenrollaag en de ramen op de verdieping zijn direct tegen het beschot van de overstek gesitueerd. Aan weerszijden van de onderdorpel van het verdiepingsraam boven de voordeur loopt een staande rollaag die rechts van de houten bekleding van de risaliet doorloopt over de gevel van het buurpand. Dit raam is tevens voorzien van een rode grestegel lekdorpel, hetgeen ook geldt voor het raam rechts naast de voordeur op de begane grond. De risaliet rechts is uitgevoerd als een erker over twee verdiepingen met schuine zijden en is op de verdieping bekleedt met gepotdekselde delen. De authentieke voordeur in de Amsterdamse Schoolstijl is nog aanwezig en ook de ramen op de verdieping zijn voorzien van de oorspronkelijke roeden.

De voorgevel (W) is boven een bruinrood trasraam opgetrokken in rode machinale baksteen waalformaat in halfsteens verband en met een witte snijvoeg. De spouwventilatie is uitgevoerd met open verticale voegen. Boven de rollaag die de voordeur dekt zijn twee muurankers geplaatst.

De gevel bezit rechts de genoemde risaliet en links in het teruggelegen geveldeel bevindt zich de entree en daarboven op de verdieping openslaande ramen. De overstek van het dak die als

gevelbeëindiging dient, meandert met de verspringende gevel mee en loopt rechts op gelijke wijze verder boven de buurgevel van nummer 2.

De risaliet met rechts een muurpenant die naadloos overgaat in de voorgevel van het buurpand bezit op de begane grond een samengesteld raam, staand op een borstwering. Aan de voorzijde bevindt zich een breed venster dat middels een stevige horizontale middendorpel wordt gescheiden van een bijbehorend liggend bovenlicht, ook de beide rechthoekige zijramen op de schuine zijden zijn zo uitgevoerd. Het vaste middenraam is gevat tussen stevige afgeronde hoekstijlen en de schuine zijanten worden op de muurovergang begrensd door een vlak houten deel. De ramen zijn omlopend voorzien van houten lekdorpels.

Aangrenzend aan de bovendorpel bevinden zich 6 lagen licht geprofileerde gepotdekselde delen, die daarboven een samengesteld raam in de houten bekleding omvatten. De voorzijde bezit openslaande ramen, ieder voorzien van twee horizontale roeden en de twee schuine zijden zijn voorzien van opendraaiende ramen, eveneens voorzien van twee horizontale roeden. De zijanten van de houten gevelbekleding op de verdieping zijn op de muurovergangen voorzien van een smal recht deel met een afgeronde onderkant. Dwars op de hoekknikken zijn aan de voorzijde uitstaande houten delen geplaatst die vanaf de vierde gepotdekselde plank met een zaagtand motief overgaan in een afgeronde onderkant. De bovenste drie gepotdekselde delen zijn aan weerszijde van de juist beschreven decoratieve hoekstijlen voorzien van vlakke houten trapeziumvormige vleugeltjes.

Links bevindt zich in de teruggelegen gevel op de begane grond de originele deurpartij bestaande uit de voordeur met zijraam en bijbehorende bovenlichten met helder glas. De deur en de ramen zijn gevat in stevig kozijnstijl- en regelwerk en terugliggend in de gevel gesitueerd.

De voordeur is geheel in Amsterdamse Schoolstijl met sierpanelen uitgevoerd. Aan de bovenzijde bevindt zich een vlak, licht geprofileerd paneel dat in het midden doorsneden wordt door het punttopje van het lange verticaal aangebrachte middenpaneel dat uitgevoerd is met afgeschuinde zijanten en een zelfde punt aan de onderzijde bezit. Het paneel wordt geflankeerd door twee smalle vlakke rechte panelen die de toppen vrij laten. In het bovenste deel van het verticale middenpaneel is een meegevormd rechthoekig raampje met kathedraalglas aangebracht. Dit raam wordt aan weerszijden begeleid door een recht uitstaande golfversiering die terugkomt in de verticale ijzeren raamspijlen die voorzien zijn van vier opgebogen horizontale spijltjes.

De deur staat op een brede, tussen de geveldelen geplaatste natuurstenen drempel die ondersteund wordt door een baksteen rollaag. De oorspronkelijke muurbrievenbus onder de lekdorpel van het raam en staande op een rollaag is dichtgemaakt en is vervangen door een koperen verticale brievenbus in de deur.

Op de verdieping bevinden zich openslaande ramen met ieder twee horizontale roeden. Boven de ruime overstek is in het bovenste deel van het dakschild een met het buurhuis gedeelde dakkapel met plat dak en zinken zijanten aangebracht, voorzien van twee liggende openzet ramen en met rechts midden een gepotdekseld scheidingspaneel.

De achtergevel (O) is boven een donkerkleurig trasraam opgetrokken in machinale lichtrode baksteen waalformaat in halfsteens verband met snijvoeg. De spouwventilatie wordt verzorgd door open voegen. De gevel wordt beëindigd door een bakgoot met gootlijst, waarboven zich een mansarde dak bevindt met lage knik en is gedekt als eerder beschreven. De tuindeuren links op de begane grond zijn gedekt door een strek en de ramen op de verdieping zijn net als aan de voorzijde direct tegen het houten beschot van de overstek gesitueerd en zijn voorzien van bakstenen lekdorpels. De met het buurpand links gedeelde dakkapel is identiek aan die van de voorzijde. Op de noklijn bevindt zich op de scheiding van de twee huizen een gezamenlijke korte vierkante rode baksteen schoorsteen met een pijp.

De openslaande tuindeuren met twee grote openzet bovenlichten op de begane grond links zijn vernieuwd en de keukendeur rechts is verdwenen door de aangebouwde lange nieuwe uitbouw met platte daken, een pannengedekt zadeldakje en veel ramen. De toegang tot de keuken is nu in de lengtegevel van de nieuwbouw gerealiseerd.

Op de verdieping, direct onder de overstek, bevinden zich twee paar identieke openslaande ramen met een middenstijl en voorzien van roedenkruisen.

De erfafscheiding lopend vanaf de achtergevel links wordt verzorgd door de oorspronkelijke tuinmuur afgedekt met zwarte nokvorsten én de schuurmuur van het buurpand.

Motivering

Het pand Lamoraalstraat 4 met bijbehorende tuinmuur uit het eerste kwart van de jaren twintig van de 20ste eeuw is van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van twee middenstandswoningen onder één kap, uitgevoerd in de stijl van de Amsterdamse School. Tevens is het een mooi voorbeeld van het werk van de vaker in Alkmaar samenwerkende eigenbouwer A. Hoekmeijer en de Alkmaarse architect L. Groen. Het pand is beeldbepalend gelegen aan het begin van de Lamoraalstraat, nabij het Nassaplein te Alkmaar.